

Csokonai Vitéz Mihály:

Jövendőlés az első oskoláról a Somogyban

Hát, múzsáknak szentelt
Kies tartomány!
Íly számkivetve volt
Nálad minden tudomány?
Hát csak sertést nevelt-é
Itt a makk s haraszt?
Hát csak kanásznak termett
A somogysági paraszt?
Istenem!
Senki sem
Vette észbe,
Hogy e részbe
Árva még Somogy!

Hány jó ész lett vaddá,
Hogy nem mívelték?
Hány polgár búnyikká?
Hogy jóba nem nevelték!
Dudva lenne a dudvák
Közt az ananász:
Kanász marad akinek
A nevelője kanász.
Hát már, hogy
A Somogy
- ly tudatlan,
Formálatlan,
Kié a hiba?

Debrecen és Patak
Messze estenek
Ide, hol a múzsák
Nem is esmértettenek.
Ami kevés pénz bejött,
Két-három póra,
Nagyobb dologra ment el -
Borra avagy disznóra.
A szegény

Pórlegény
Vagy bodnárnak,
Vagy betyárnak,
Vagy zshiválynak állt.

Óh, szomorú sorsa
Egy szép megyének!
Hol a magyar lelkek
Megvetve heverének.
Óh, nem fáj-é a szíve
Minden magyarnak,
Hogy a magyar fiakkal
Gondolni nem akarnak?
De tán jó
Oly idő,
Melyben nekünk
A vidékünk
Új Hélikon lesz. -